

Brüsszel, 2023. szeptember 14.
(OR. en)

12943/23

LIMITE

COSI 149
JAIEX 54
CORDROGUE 83
CT 142
COPS 443
CRIMORG 116
IXIM 173
ENFOPOL 385
ENFOCUSTOM 100
CYBER 213
JAI 1149

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Tervezet – Jelentés az Európai Parlamentnek és a nemzeti parlamenteknek a Belső Biztonságra Vonatkozó Operatív Együttműködéssel Foglalkozó Állandó Bizottság (COSI) 2022. január és 2023. június között végzett munkájáról

Az EUMSZ 71. cikkével és a belső biztonságra vonatkozó operatív együttműködéssel foglalkozó állandó bizottság (COSI) létrehozásáról szóló 2010/131/EU tanácsi határozat 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Tanács folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket a COSI munkájáról.

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COSI 2022. január és 2023. június között végzett munkájára vonatkozó, az Európai Parlamentnek és a nemzeti parlamenteknek szóló jelentés tervezetét.

Felkérjük a delegációkat, hogy a jelentéstervezettel kapcsolatos írásbeli észrevételeiket 2023. szeptember 22-ig juttassák el a cosi.UE2023ES@reper.maec.es e-mail-címre, másolatba téve a cosi@consilium.europa.eu e-mail-címet.

Az elnökség a 2023. október 5-i ülésen a COSI jóváhagyását szándékozik kérni.

Tervezet – Jelentés az Európai Parlamentnek és a nemzeti parlamenteknek a Belső Biztonságra Vonatkozó Operatív Együttműködéssel Foglalkozó Állandó Bizottság (COSI) 2022. január és 2023. június között végzett munkájáról

Tartalomjegyzék

1. ÖSSZEFOGLALÓ

2. OROSZORSZÁG UKRAJNA ELLENI AGRESSZÍV HÁBORÚJÁNAK BELSŐ BIZTONSÁGI VONATKOZÁSAI

1. Az EMPACT mozgósítása
2. Fenyegetettségi helyzetkép
3. Belső biztonsági párbeszéd Ukrajnával
4. Szankciók bevezetése

3. TECHNOLÓGIAI FEJLEMÉNYEK

1. A hatékony bűnüldözést szolgáló adathozzáféréssel foglalkozó magas szintű csoport
2. A belső biztonság európai innovációs központja
3. Digitális dossziék

4. A SÚLYOS ÉS A SZERVEZETT BŰNÖZÉS ELLENI KÜZDELEM

1. EMPACT
2. Kábítószer-kereskedelem
3. Kulturális javak tiltott kereskedelme
4. A migrációval összefüggő belső biztonsági kihívások

5. TERRORIZMUS ELLENI KÜZDELEM

1. A terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos fenyegetésértékelés
2. Külföldi terrorista harcosok és a Schengeni Információs Rendszer (SIS)
3. A radikalizálódás elleni küzdelem

6. A BELSŐ ÉS A KÜLSŐ BIZTONSÁG KÖZÖTTI KAPCSOLAT MEGERŐSÍTÉSE

1. Az IB/KBVP együttműködés hivatalossá tétele
2. Nem uniós országokkal és nemzetközi szervezetekkel való együttműködés

7. Az IB-ÜGYNÖKSÉGEK KOORDINÁLÁSA

1. Az IB-ügynökségek hálózata
2. Az IB-ügynökségek egyedi tevékenységei

1. ÖSSZEFOGLALÓ

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 71. cikkében előírányzott, a Belső Biztonságra Vonatkozó Operatív Együtműködéssel Foglalkozó Állandó Bizottság (COSI) létrehozására 2010-ben¹ került sor a Tanácson belül azzal a céllal, hogy segítse, előmozdítsa és megerősítse a belső biztonság területén hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok operatív intézkedéseinek összehangolását. A Cseh Köztársaság, Franciaország és Svédország alkotta elnökségi trió ideje alatt a COSI folytatta megbízatása teljesítését mint ellenőrző, tanácsadó és döntéshozó szerv, amely szervet valamennyi uniós tagállam, a Bizottság és szükség esetén az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és az érintett bel- és igazságügyi (IB) ügynökségek magas rangú képviselői és szakértői alkotnak, szinergiákat teremtve a rendőrség, a vámhatóságok, a határőrök, az igazságügyi hatóságok, valamint más érintett szereplők között. A COSI jelentős szerepet játszik a stratégiai és az operatív szintek közötti kapcsolódási pontokon a stratégiai ajánlások és az operatív fellépések közötti koherencia biztosításában, ami által hozzájárul a biztonsági unióra vonatkozó stratégia² végrehajtásához. A COSI előkészíti a belső biztonságot érintő kérdéseket az IB tanácsi formáció általi megvitatásra, ennek során figyelembe véve más tanácsi struktúrák munkáját. Míg a COSI általában félévente kétszer tart hivatalos ülést, félévente egyszer pedig nem hivatalos ülést, létezik egy COSI-t támogató csoport a COSI megbeszéléseinek előkészítése, valamint szakértői szintű munkájának elősegítése céljából.

¹ 16515/09.

² 10010/20.

A 2022 januárjától 2023 júniusáig terjedő jelentéstételi időszak során a COSI prioritásként foglalkozott Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújának belső biztonsági vonatkozásaival. Folytatódott a technológiai fejleményekkel kapcsolatos – többek között a belső biztonság európai innovációs központján keresztül végzett – munka, amelynek csúcspontját a hatékony bűnüldözést szolgáló adathozzáféréssel foglalkozó magas szintű csoport létrehozása jelentette. A súlyos és szervezett bűnözés területén megkezdődött – a COSI stratégiai iránymutatása mellett – az Európai Multidisziplináris Platform a Bűnügyi Fenyyegetettség Ellen (EMPACT) új, 2022 és 2025 közötti ciklusa, amelynek során 15 operatív cselekvési terv révén tíz európai uniós bűnüldözési prioritással foglalkoznak majd. A jelentéstételi időszak során a COSI különös figyelmet fordított a tiltott kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre. A COSI folytatta a terrorizmussal kapcsolatos fejlemények nyomon követését, és ennek keretében – a folyamatosan változó fenyegetettségi helyzetkép alapján – rendszeresen ajánlásokat adott ki, valamint különösen felhívta a figyelmet a radikalizálódás kérdésére. Egy másik igen fontos munkaterület a belső és a külső biztonság közötti kapcsolat volt, és e munka többek között a Politikai és Biztonsági Bizottsággal (PBB-vel) tartott együttes ülések révén valósult meg, és magában foglalta a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) területére vonatkozó új paktum létrehozásáról, valamint a moldovai polgári misszióról folytatott megbeszéléseket. Végezetül a COSI nyomon követte az IB-ügynökségeknek és azok hálózatának a tevékenységeit, elősegítve a szinergiateremtést, valamint hozzájárulva a munkájuk következetességének biztosításához.

2. OROSZORSZÁG UKRAJNA ELLENI AGRESSZÍV HÁBORÚJÁNAK BELSŐ BIZTONSÁGI VONATKOZÁSAI

Oroszország Ukrajna elleni, jelenleg is zajló agresszív háborúja az elnökségi trió ideje alatt mindvégig komoly aggodalomra adott okot a COSI számára, mivel a háború potenciálisan új belső biztonsági fenyegetéseket válthat ki az Unió számára és a meglévőket is súlyosbíthatja.

2.1. Az EMPACT mozgósítása

2022 márciusában a tagállamok – a háború jelentette fenyegetésekkel szembeni fellépést célzó operatív együttműködés elősegítése érdekében – felkérést kaptak az EMPACT mozgósítására. A francia elnökség és az Európai Bizottság javaslatát a Tanács március 28-i, rendkívüli ülésén támogatták, és ennek keretében gyorsított eljárás került bevezetésre, hogy szükség esetén ki lehessen igazítani az EMPACT meglévő operatív cselekvési terveit, meg lehessen erősíteni a hírszerzési képet, valamint nyomon lehessen követni a folyamatosan változó helyzetet és a kapcsolódó operatív reagálást. Az operatív cselekvési tervek prioritásfelelősei által javasolt és a COSI által jóváhagyott változtatások magukban foglalták új operatív fellépések kidolgozását az emberkereskedelemre, a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatokra, a szintetikus kábítószerekre, valamint a bűncselekményből származó jövedelmekre, a pénzmosásra és a vagyonvisszaszerzésre vonatkozóan.

2.2. Fenyegetettségi helyzetkép

A háború során a COSI rendszeres naprakész tájékoztatást kapott a folyamatosan változó fenyegetettségi helyzetről. 2022 áprilisában az Europol és a Frontex felvázolta a háború kapcsán felmerülő és a hatáskörükbe tartozó fő biztonsági fenyegetéseket, míg a francia elnökség kiegészítő jellegű globális értékelést nyújtott a háborúval összefüggő bűnügyi fenyegetésekről, amelyek magukban foglalják az emberkereskedelmet, a kulturális javak tiltott kereskedelmét, a tiltott fegyverkereskedelmet, a kiberfenyegetéseket és a dezinformáció terjesztését, a bűnözői hálózatok újbóli aktivizálódását, az erőszakos szélsőséges külföldi harcosok jelenlétét a konfliktus mindkét oldalán, valamint az EU külső határain jelentkező fenyegetéseket. A tagállamokat arra ösztönözték, hogy osszák meg az összes releváns hírszerzési információt annak érdekében, hogy az IB-ügynökségek – köztük az Europol, az Eurojust és a Frontex – megfelelően nyomon követhessék és értékelhessék a helyzetet.

A COSI a 2022. szeptemberi ülésén nyugtázta az IB-ügynökségek hálózatának az Ukrajnával való uniós szolidaritáshoz az ügynökségek által tett hozzájárulásról szóló közös dokumentumát³. 2023 májusában a COSI tudomásul vette az Europol értékelő jelentését, sajnálattal állapítva meg, hogy a háború következtében nőtt a kibertámadások és a pénzmosási tevékenységek előfordulása. A tagállamok továbbra is aggodalmukat fejezik ki a tiltott fegyverkereskedelem előfordulásának közép- és hosszú távú eshetőségével kapcsolatban. Ezért a COSI számára prioritás marad az operatív változások és a lehetséges jövőbeli kockázatok nyomon követése.

2.3. Belső biztonsági párbeszéd Ukrajnával

A belügyminiszterek 2022. júliusi nem hivatalos ülésén felvetették, hogy az operatív együttműködés fokozása érdekében strukturált párbeszédre van szükség az ukrán hatóságokkal, és a cseh elnökség idején, 2022 júliusában tartott nem hivatalos COSI-ülésen ez megerősítésre került. A tűzfegyver-ellenőrzési rendszer működésére vonatkozó információcserét, egy, a kritikus infrastruktúrák védelmét szolgáló átfogó rendszer létrehozását és a határok biztonságát pedig az Ukrajnával folytatott együttműködés prioritási területeiként azonosították.

2022 novemberében – az ukrán belügyminisztériummal tartott találkozót követően – a terrorizmus elleni küzdelem uniós koordinátora, a Bizottság, az EKSZ, az Europol és a Frontex tájékoztatták a COSI-t az Ukrajnával folytatott belső biztonsági párbeszéd legújabb fejleményeiről. A tagállamok üdvözlötték az Ukrajnával való strukturált párbeszéd körvonalait, továbbá a háború belső biztonsági vonatkozásait illetően az elnökség által készített részletes cselekvési táblázatot, amely egy, a munkaterületek nyomon követésének az elősegítésére szolgáló gyakorlati eszköz, melyet a COSI 2023. májusi ülésére tekintettel frissítettek.

2023 februárjában a COSI naprakész tájékoztatást kapott a lehetséges terrorveszélyről, amely tájékoztatás középpontjában a külföldi önkéntesek visszatérése miatti potenciális kockázatok álltak. 2023 májusában a COSI nyugtázta a fejleményeket, beleértve egy, a Bizottság és az EKSZ által közösen készített jegyzék összeállítását azokról az intézkedésekről, amelyek a tűzfegyvereknek, valamint más kézi- és könnyűfegyvereknek az Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújával összefüggésben történő illetéktelen kezekbe juttatásával szembeni fellépést célozzák, beleértve az Ukrajnában elveszett, illetve elloptott tűzfegyverekre vonatkozó információk rendszeres továbbítását az Europol számára. Ezen túlmenően az Europol hozzáférést kapott az Interpol „iArms” nevű adatbázisához, ami jelentős előrelépést jelent.

A COSI folyamatosan nyomon fogja követni az Ukrajnával folytatott belső biztonsági párbeszéd fejleményeit és az egyedi intézkedések végrehajtása terén elért előrehaladást.

³ 8065/23, 11905/1/22.

2.4. Szankciók bevezetése

A COSI a cseh elnökség alatt hangsúlyozta, hogy fennáll a lehetősége annak, hogy Oroszország és Belarusz kijátssza a szankciókat, és hatékony szankciókat kell bevezetni. Tekintettel a nemzeti hatóságok hatáskörei közötti különbségekre és a szankciók eltérő értelmezésének kockázatára, aggodalomra adott okot az az eshetőség, hogy a tagállamok szétagolt módon hajtanák végre a szankciókat. A COSI üdvözölte a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a szankciók megsértését vegyék fel az EUMSZ 83. cikke szerinti uniós dimenziójú bűncselekmények listájára⁴.

A COSI üdvözölte az Europolnak (az EMPACT-közösség támogatásával a bűncselekményből származó jövedelemre, a pénzmosásra és a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó operatív cselekvési terv keretében megvalósuló operatív fellépés révén nyújtott) hozzájárulását az OSCAR-műveleten keresztül, amely támogatja a tagállamok által végzett, az Ukrajna elleni orosz invázióval kapcsolatban szankciók hatálya alá vont egyének és jogi szervezetek tulajdonában lévő, bűncselekményből származó vagyoni eszközöket célzó pénzügyi nyomozásokat. A COSI megvitatta annak a lehetőségét is, hogy az Europol hozzájáruljon egy olyan elemzés elkészítéséhez, amely a szankciók kijátszásával kapcsolatos tendenciákat és mintákat vizsgálná, beleértve a magánszektorral folytatott információcserét is. A tagállamok jelezték, hogy üdvözlendő lenne a szankciók uniós szintű végrehajtásával kapcsolatos különböző kezdeményezések/fórumok/ülések feltérképezése, beleértve egy olyan együttműködési hálózat létrehozását is, amelyben az illetékes bűnüldöző hatóságok és az igazságügyi hatóságok vennének részt.

⁴ 9641/22.

3. TECHNOLÓGIAI FEJLEMÉNYEK

A COSI számára átfogó témát jelent az, hogy miként lehet szembenézni a belső biztonságot érintő kihívásokkal egy olyan világban, amelyet egyre nagyobb mértékben jellemez a technológiától és a digitalizációtól való függés.

3.1. A hatékony bűnüldözést szolgáló adathozzáférés

A releváns információk megőrzése és az azokhoz való hozzáférés, ezen információk elemzése, valamint az azok alapján való, a jog által előírt hatáskörök keretei között és az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett történő eljárás a bűnüldözési munka központi elemét képezi. Erre annál is inkább szükség van, mert – amint arra az Encrochat és a SkyEcc elleni műveletek is rávilágítottak – a bűnözők kiaknázzák a technológiai fejlődést. Alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a büntető igazságszolgáltatási rendszerek és a bűnüldöző hatóságok a digitális környezetben is képesek legyenek hozzáférni az adatokhoz, amint az az offline környezetben már jelenleg is történik.

A francia elnökség alatt a francia belügyminisztérium az adatokhoz való hozzáférésről szóló rendezvényt szervezett, amelyet 2022. április 21-én Párizsban tartottak meg (az első „Forum des îles”). E szimpózium célja az volt, hogy nyitott módon és valamennyi érintett érdekelt fél (rendőrségi és igazságügyi hatóságok, európai parlamenti képviselők, bírák, civil társadalom, magánszektor stb.) bevonásával foglalkozzon a rendőrség és az igazságügyi hatóságok adatokhoz való hozzáféréseinek kérdésével a társadalom digitális transzformációjával összefüggésben. A szimpózium rávilágított arra, hogy a hatóságok számára kihívást jelent, hogy lépést tartsanak az online fejleményekkel és hatékony választ adjanak azokra, hogy valamennyi érdekelt fél számára sürgősen nagyobb jogbiztonságot és a jelenlegi és jövőbeli technológiai fejleményeknek megfelelő keretet kell biztosítani, hogy a nagy adathalmazok tagállami szintű elemzése nehézkes, valamint hogy e kérdések hatékony kezelése érdekében közös európai rendőrségi kultúrát kell kialakítani. A megbeszélésekből az is kiderült, hogy a megközelítésbeli különbségek ellenére lehetséges a párbeszéd, és hogy az alapvető jogok védelme közös célkitűzés. A résztvevők egyetértettek abban, hogy az érdekelt felek közötti bizalom helyreállításához és az adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos európai konszenzus kialakításához elengedhetetlen, hogy rendelkezésre álljanak ilyen informális és nyílt keretek a megbeszélésekhez. E megbeszélések alapján a svéd elnökség 2023. április 27-én Balstabán megszervezte ezen informális fórum második fordulóját.

A svéd elnökség ezen túlmenően az IB-miniszterek 2023. január 26-i nem hivatalos ülésén vitát indított a digitális adatokhoz való bűnüldözési célú hozzáféréssel kapcsolatos kihívásokról. A „Going Dark” („rejtőzködő bűnözés az internet sötét oldalán”) problémájával foglalkozó kezdeményezés támogatni hivatott a jogállamiságot azáltal, hogy kezeli az igazságügyi és a bűnüldöző hatóságok előtt álló azon egyre nagyobb kihívást, amelyet az információkhoz és a bizonyítékokhoz való hozzáférés jelent például a titkosított kommunikáció esetében, továbbá fokozza a nemzetközi együttműködést annak biztosítása érdekében, hogy a bizonyítékokhoz való jogszerű hozzáférés a digitális szolgáltatások határokon átnyúló vonatkozásában is lehetséges legyen, az adatmegőrzés tekintetében egyértelmű keret jöjjön létre, hatékony eszközök és módszerek alakuljanak ki az elektronikus információk illékony jellegének kezelése érdekében, továbbá kezelni lehessen a helymeghatározás lehetetlenségéből eredő joghatósági problémákat.

Az IB Tanács 2023. januári nem hivatalos ülésén a miniszterek megbeszélést folytattak arról, hogy külön fórumot kell létrehozni azon növekvő kihívások kezelése érdekében, amelyekkel a bűnüldöző szervek szembesülnek a feladataik ellátása terén, és megbízták a COSI-t, hogy nyújtson be konkrét javaslatokat. A svéd elnökség javaslatot dolgozott ki egy magas szintű munkacsoport létrehozására irányulóan, amelynek társelnökei az elnökség és a Bizottság lennének, és ennek keretében az említett csoport megbízatását részletesebben meghatározó keretdokumentumot⁵ készített a COSI március 30–31-i nem hivatalos ülésén folytatandó megbeszélések céljára. A csoport létrehozásáról szóló hivatalos bizottsági határozatot követően a hatékony bűnüldözést szolgáló adathozzáféréssel foglalkozó magas szintű csoport 2023. június 19-én megtartotta első plenáris ülését. A csoport várhatóan 2024 közepére fejezi be munkáját.

3.2. A belső biztonság európai innovációs központja

A belső biztonság európai innovációs központja a COSI stratégiai irányítása alatt álló együttműködési hálózat, amely az IB-ügynökségek innovációs kezdeményezéseinek koordinálásán és az EU-ban és tagállamaiban működő belső biztonsági szereplők munkáját támogató hatékony megoldások terjesztésén dolgozik. A COSI a központ létrehozásától fogva nyomon követi annak eredményeit, rendszeresen tájékoztatást kap a központ irányítócsoportjának társelnökeitől és a központ tevékenységeiben részt vevő IB-ügynökségektől, és fórumot biztosít a tagállamoknak a központtal kapcsolatos elképzeléseik megosztásához.

⁵ 8281/23.

A központ irányítócsoportjának társelnökei 2022 szeptemberében előterjesztették a 2021-re vonatkozó éves jelentést, amelyben hangsúlyozták a COSI prioritásai, például a darknet felügyelete, a mesterséges intelligencia (MI) és a titkosítás terén elért eredményeket. Az Europol ismertette a központ 2022. évi éves rendezvényének eredményeit. A COSI 2022. novemberi ülésén ismertették a központ által biztosított közös innovációs kép körvonalait.

A COSI 2023 februárjában nyugtázta az innovációs központ 2022. évi éves jelentését és tevékenységeinek a 2023–2026-os időszakra szóló többéves tervét, és megerősítette a meghatározott prioritásokat. A Bizottság felkérést kapott, hogy szolgáltatson további információkat a kutatásra és innovációra rendelkezésre álló uniós forrásokról. A tagállamokat arra ösztönözték, hogy a releváns projekteket integrálják a központ tevékenységeibe. Az IB-ügynökségek felkérést kaptak, hogy vegyék fontolóra források elkülönítését a központ számára a 2024-es és az azt követő költségvetési programozási tevékenységeik keretében. A COSI 2023 májusában jóváhagyta a központ irányítócsoportjának új összetételét, amelyben a csoport társelnökségét kilenc egymást követő hónapon át Spanyolország és Magyarország látja el a Bizottsággal együtt.

A COSI folyamatosan hangsúlyozza, hogy fontos bevonni a tagállamokat a központba. A tagállamok gyakorló szakembereinek hozzájárulásai elengedhetetlenek a központ prioritásainak eredményes meghatározásához, tevékenységei stabilabb finanszírozásának biztosításához, valamint a személyzeti erőforrások biztosításához, főként kirendelt személyzet révén.

3.3. Digitális dossziék

Mivel a digitális politikák több ágazatban egyre elterjedtebbek, és befolyásolhatják a belső biztonságot, a COSI számára több olyan horizontális digitális dosszié jelenlegi állása is releváns, amelyekkel kapcsolatban tárgyalások folynak az IB-ágazat keretében vagy azon kívül.

A COSI 2022. júliusi nem hivatalos ülésén a cseh elnökség munkaülést szervezett a titkosítatlan és titkosított kommunikációban előforduló, a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló új és ismert anyagok, valamint gyermekcsábítás felderítésére szolgáló technológiákról. A tagállamok hangsúlyozták a gyermekek szexuális bántalmazása elleni küzdelem fontosságát, valamint az online és az offline környezet összekapcsolódó jellegét.

A COSI 2022. novemberi ülésén a cseh elnökség részletes áttekintést nyújtott a digitális dossziék aktuális állásáról. Az elnökség emellett tájékoztatta a delegációkat a terrorizmus elleni küzdelem online dimenziójáról szóló, 2022. szeptember 15–16-án Prágában tartott elnökségi konferencia eredményeiről, valamint arról, hogy a forenzikus tudományok európai térségére (EFSA 2.0) irányuló cselekvési tervről szóló következtetéstervezetet⁶ jóváhagyás céljából benyújtják a Tanácsnak.

A COSI a svéd elnökség alatt is rendszeresen tájékoztatást kapott a digitális dossziék állásáról. A COSI 2023. februári ülésén az elnökség hangsúlyozta, hogy a tagállamoknak meg kell szilárdítaniuk belső biztonsági álláspontjaikat a Tanács egyéb előkészítő szerveiben, például lehetővé kell tenni az IB-közösségek számára, hogy a távközléssel és az információs társadalommal foglalkozó munkacsoportban a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályról folytatott tárgyalások keretében elmondhassák a véleményüket, mint ahogy az is fontos, hogy a belső biztonságra vonatkozó megfontolások jobban beépüljenek az átfogó szabályozási keretbe.

A COSI 2023. májusi ülésén az Europolnak a mesterséges intelligencia bűnüldözési szempontú megközelítéséről szóló tájékoztatójával folytatódottak a megbeszélések, mindenekelőtt a mesterségesintelligencia-eszközök tanítására, fejlesztésére és validálására szolgáló tesztkörnyezet létrehozására, a ChatGPT és más nagy nyelvi modellek használatával kapcsolatos kockázatokra és lehetőségekre⁷, valamint a mesterséges intelligenciára vonatkozó elszámoltathatósági elvek keretének (AP4AI)⁸ a bevezetésére összpontosítva. A tagállamok támogatták a tesztkörnyezet létrehozását, ugyanakkor jelezték, hogy ezen a területen közös stratégiai megközelítésre van szükség.

⁶ 7152/23.

⁷ 8535/23.

⁸ <https://www.ap4ai.eu>

4. A SÚLYOS ÉS A SZERVEZETT BÜNÖZÉS ELLENI KÜZDELEM

4.1. EMPACT

Az Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyégetettség Ellen (EMPACT) azokkal a legfontosabb fenyegetésekkel foglalkozik, amelyeket a szervezett és a súlyos bűnözés jelentenek az EU-ra nézve. Az EMPACT megerősíti a nemzeti hatóságok, az uniós intézmények és szervek, valamint a nemzetközi partnerek közötti stratégiai és operatív együttműködést. Az EMPACT egy hírszerzésen alapuló multidiszciplináris eszköz, amely négyéves ciklusok szerint működik, és a közös uniós bűnüldözési prioritásokra összpontosít. Az EMPACT feladata 15, kétéves időszakra szóló operatív cselekvési terv kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése a következő 10 uniós bűnüldözési prioritással összhangban: nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok, kibertámadások, emberkereskedelem, a gyermekek szexuális kizsákmányolása, migráncsempészás, kábítószer-kereskedelem, csalás, gazdasági és pénzügyi bűncselekmények, magántulajdon elleni szervezett bűncselekmények, környezeti bűncselekmények, valamint tiltott fegyverkereskedelem. Az operatív cselekvési tervek előre meghatározott, közös, horizontális stratégiai célok köré épülnek fel.

A francia elnökség 2022-ben a COSI egy munkaebédje keretében emlékezett meg az EMPACT elindításának 10. évfordulójáról. A tagállamok méltatták az EMPACT hatékonyságát és eredményességét a szervezett és a súlyos nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben. Elismerték rugalmasságát, és további erőfeszítéseket szorgalmaztak módszertanának egyszerűsítésére. A francia EMPACT koordinációs csoport szemináriumot szervezett, amelynek témája a közös horizontális stratégiai céloknak az EMPACT operatív cselekvési tervekbe való jobb integrálása volt. Az Európai Bizottság szintén megerősítette az EMPACT támogatására irányuló szerepét, elsősorban azáltal, hogy jobban összekapcsolta a releváns uniós stratégiákat, programokat és cselekvési terveket és az EMPACT-ot, valamint hogy fokozta a Belső Biztonsági Alapon (BBA) keresztül nyújtott pénzügyi támogatását.

A cseh elnökség ideje alatt az EMPACT jelentéstételi mechanizmusa a következők érdekében felülvizsgálatra került: a jelentéstételhez kapcsolódó adminisztratív terhek csökkentése, az adatgyűjtés egyszerűsítése, a főbb eredmények rögzítése és az olyan közelmúltbeli fejlemények tükrözése a jelentésekben, mint például a közös horizontális stratégiai célok koordinátorainak létrehozása. Az operatív cselekvési tervek releváns harmadik országokkal és felekkel való megosztására vonatkozó mechanizmust is felülvizsgálták, hogy az tükrözze a partnerek egyre növekvő érdeklődését az EMPACT-ban való részvétel iránt.

Két tanácsi következtetést (A Tanács következtetései a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözésre vonatkozó uniós szakpolitikai ciklus állandó jelleggel történő folytatásáról: a 2022-ben kezdődő EMPACT⁹, valamint A Tanács következtetései a 2022 és 2025 közötti EMPACT súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós prioritásainak meghatározásáról¹⁰) 2023. március 9-én felülvizsgáltak azon lehetőség mérlegelése céljából, hogy az újonnan kialakuló helyzetek vagy újonnan felmerülő fenyegetések (például az ukrajnai háború vagy a Covid19) esetén új operatív intézkedéseket lehessen felvenni, vagy a meglévő intézkedéseket ilyen esetekben módosítani lehessen, továbbá hogy lehetővé lehessen tenni kétéves időszakra szóló operatív cselekvési tervek bevezetését.

A svéd elnökség felülvizsgálta az EMPACT feladatmeghatározását annak érdekében, hogy az tükrözze az EMPACT-ot érintő közelmúltbeli változásokat, például a kétéves időszakokra szóló operatív cselekvési tervek 2024-től kezdődő bevezetését, a közös kommunikációs stratégiát, valamint az operatív cselekvési tervek vészhelyzetekben/fenyegetések esetén történő kiigazításának lehetőségét, továbbá hogy pontosítsa a terminológiát, valamint a különböző szereplők szerepét és feladatait¹¹.

A COSI 2023. májusi ülésén a svéd elnökség foglalkozott a 2022. évi EMPACT operatív cselekvési tervek eredményeivel¹².

4.2. Kábítószer-kereskedelem

A kábítószer-kereskedelem súlyos következményekkel jár az Európai Unió belső biztonságára és polgárainak egészségére nézve. Az érintett bűnözői csoportok Európa-szerte határokon átnyúló struktúrákat alakítottak ki, kihasználva a tengeri szállítást és az innovatív technológiákat a tiltott kábítószeresek szállítására és forgalmazására, valamint más típusú bűncselekmények elősegítésére. Az elnökségi trió prioritásként tekint a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre, és tematikus megbeszéléseket szervez a témában.

A COSI-t támogató csoport és a COSI 2022. januári és februári ülésén a megbeszélések középpontjában az európai kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos aktuális helyzet megvitatása állt. A Bizottság és az IB-ügynökségek felszólalásaikban kiemelték a „darknetnek” a belső biztonság európai innovációs központja keretében végzett nyomon követését célzó, folyamatban lévő projektet, továbbá más releváns műveleteket, például az EncroChat-műveletet. A tagállamok – rámutatva azokra a témákra, amelyek rendszeresen visszatérnek a digitális környezetben folytatott bűnüldözés keretében – aggodalmuknak adtak hangot a kábítószeresek egyre nagyobb ütemű „uberizációja” miatt, valamint hangsúlyozták, hogy e tekintetben foglalkozni kell a kriptovalutákkal is.

⁹ 7100/23.

¹⁰ 7101/23.

¹¹ 8975/23.

¹² https://www.consilium.europa.eu/media/65450/2023_225_empact-factsheets-2022_web-final.pdf

A miniszterek 2022 márciusában jelezték, hogy készen állnak megerősíteni a párbeszédet harmadik országokkal és regionális struktúrákkal (pl. EU–Nyugat-Balkán, EU–Latin-Amerika stb.), különösen azáltal, hogy támogatják a Latin-amerikai Belső Biztonsági Bizottságnak (CLASI), továbbá annak a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó munkacsoportjának létrehozását.

Erre építve a delegációk 2022 áprilisában további megbeszéléseket folytattak a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemről. A Frontex előadást tartott a tengerfelügyelet és a hajó-helyzetmegállapítás által a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemben betöltött szerepről. A francia elnökség a kábítószer-kereskedelem és annak pénzügyi komponense közötti kapcsolattal összefüggésben egy olyan közös adatbázis létrehozását javasolta, amelyben a bűncselekmények céljára használt bankszámlák IBAN-számai szerepelnének.

A COSI franciaországi nem hivatalos ülésén a tagállamok egy interaktív operatív megbeszélésen vettek részt a kábítószer-kereskedelemhez kapcsolódó, az elnökség alatt kidolgozott négy munkafolyamatról. E négy munkafolyamat a következő: a tengeren történő jogellenes kereskedelem, az online folytatott jogellenes kereskedelem, a bűncselekményből származó vagyon lefoglalása és elkobzása, valamint a nemzetközi együttműködés. Az EU 2021–2025-re szóló drogstratégiájával és cselekvési tervével¹³ összefüggésben 2022 májusában elkészült a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó ütemterv, amelyben a francia elnökség alatt meghatározott eredményeket/operatív intézkedéseket tartalmazó táblázat is megtalálható.

A kábítószer-kereskedelem témájával kapcsolatos megbeszélések a cseh elnökség alatt is folytatódtak. A COSI 2022. szeptemberi ülésén a kábítószerekkel foglalkozó horizontális munkacsoport elnöke bemutatta az elnökség prioritásait, amelyek középpontjában a bizonyítékokon és az emberi jogokon alapuló megközelítés, valamint az egészségügyi és a prevenciós szempontok állnak. A COSI két kérdést vitatott meg: a virtuális környezetben és a postai küldemények útján bonyolított jogellenes kereskedelmet, valamint a metamfetaminnal kapcsolatban Európában megjelenő új tendenciákat.

A svéd elnökség 2023 májusában napirendre tűzte a kábítószerek és kábítószer-prekursorok tiltott nagykereskedelmének jobb felderítését az uniós belépési és kilépési pontokon¹⁴. A megbeszélések középpontjában a következők álltak: annak szükségessége, hogy az erőfeszítések egyaránt irányuljanak a nagy és a kisebb kikötőkre, a bűnözői hálózatok jelenléte a kikötőkben és a kikötőkben dolgozók átvilágításának szükségessége, a PIN-kódokkal elkövetett csalások jelentette egyre nagyobb fenyegetés, valamint a kikötőüzemeltető vállalatokkal kötött köz-magán társulások javításának szükségessége. Ezen az ülésen a COSI üdvözölte a Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) aktualizált megbízatását, valamint az Európai Unió Kábítószer-ügynökségének (EUDA) közeli létrehozását.

¹³ 14178/20.

¹⁴ 8873/23.

4.3. Kulturális javak tiltott kereskedelme

A COSI napirendjére tűzte a kulturális javak tiltott kereskedelmét annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet a kulturális örökségnek a fegyveres konfliktusok összefüggésében előforduló szervezett fosztogatására, jogellenes kereskedelmére, értékesítésére és megsemmisítésére, valamint hogy támogassa a Bizottság által végzett, folyamatban lévő munkát. A COSI-t támogató csoport 2022 januárjában foglalkozott a témával, a tagállamok pedig segítséget nyújtottak a Bizottságnak a kulturális javak tiltott kereskedelme elleni, 2022 decemberében közzétett uniós cselekvési terv¹⁵ elkészítéséhez. A megbeszélés nyomán a francia nemzeti rendőrségnek a kulturális javak tiltott kereskedelme elleni küzdelemmel foglalkozó központi irodája (Office Central de lutte contre le trafic des biens culturels, OCBC) 2022 májusában bemutatta a kulturális javak általa fenntartott rendőrségi nyilvántartását, Hollandia pedig a saját digitális nyilvántartását. A COSI széles körben támogatta az EU CULTNET hálózat kapacitásának megerősítését egy állandó kapcsolattartó pont létrehozásával, amelynek feladata a hálózat irányításának és más szervezetekkel való interakcióinak támogatása.

Oroszország Ukrajna ellen indított agresszív háborúja még inkább rávilágított arra, hogy foglalkozni kell a kulturális javak tiltott kereskedelmének problémájával. A COSI a francia elnökség ideje alatt tartott nem hivatalos ülésén megbeszélést folytatott az ukrain kulturális javak példátlan mértékű megsemmisítésére és tiltott kereskedelmére nyíló potenciálról. Az ülés résztvevői kiemelték azokat a lehetséges vészhelyzeti intézkedéseket, amelyeket az Unió meghozhat ennek megakadályozására. Idetartozik többek között az ún. vészhelyzeti vörös lista (amelyet a Múzeumok Nemzetközi Tanácsa az ukrán kormánnyal együttműködésben fog létrehozni) iránti támogatás. A résztvevők mérlegelték emellett annak lehetőségét is, hogy az Oroszországra vonatkozó szankciós jegyzékbe bekerüljön egy specifikus bejegyzés. E tekintetben beszéltek a kulturális javak tiltott kereskedelme elleni uniós cselekvési terv által esetlegesen betöltendő szerepekről, a CULTNET hálózatról, valamint az EMPACT keretében végzendő fokozott operatív fellépésről.

A cseh elnökség alatt az olasz csendőrség (Carabinieri) kulturális örökség védelméért felelős részlege tájékoztatót tartott a COSI-nak a kulturális javak tiltott kereskedelme elleni küzdelmet szolgáló Leonardo adatbázisról. A Tanács a svéd elnökség alatt, 2023 júniusában – a kulturális javak tiltott kereskedelme elleni, a Bizottság által 2022 decemberében elfogadott uniós cselekvési terv alapján – következtetéseket fogadott el a kulturális javak tiltott kereskedelme elleni küzdelemről¹⁶.

¹⁵ 16107/22.

¹⁶ 10249/23.

4.4. A migrációval összefüggő belső biztonsági kihívások

A francia elnökség – a COSI 2021. novemberi ülésén a migráncscempészs digitális dimenziójáról folytatott első megbeszélésre építve – 2022 márciusában szemináriumot szervezett a migráció külső dimenziójáról. A delegációk 2022 májusában véleménycserét tartottak a migráncscempészsre válaszul adott operatív intézkedések nyomon követéséről.

A cseh elnökség alatt a COSI támogatta a migráncscempészsrel összefüggő tevékenységek 2022. évi megnövekedésére adandó határozottabb válaszlépéseket. A COSI nyugtázta, hogy a következők kulcsfontosságú elemei a migráncscempészs elleni küzdelemnek: az átfogó hírszerzési helyzetkép naprakészen tartása és a fokozott információcsere az Unión belüli és kívüli releváns szereplőkkel, továbbá a migráncscempészs polikriminalitásának és a migráncscempészs digitális dimenziójának, valamint a cempészhálózatok egyre erőszakosabbá válásának kezelése. E megbeszélések eredményeit 2022 decemberében mutatták be a Tanácsnak.

2022 szeptemberében a COSI a menekültügy és a migráció külső vonatkozásaival foglalkozó munkacsoport (EMWP) részvételével holisztikus jellegű megbeszélést tartott a migrációval és a belső biztonsággal kapcsolatban a Selyemút mentén jelentkező kihívásokról. A tagállamok hangsúlyozták, hogy a migrációs helyzet változik, és hogy életbevágó megfelelő hírszerzési helyzetképpel rendelkezni az általános helyzetről, a figyelmet azon cempészhálózatokra irányítva, amelyek hasznot húzhatnak az ezen az útvonalon tapasztalható migrációs áramlatokból. A tagállamok hangsúlyozták, hogy a migrációra vonatkozó átfogó megközelítés és/vagy a releváns biztonsági fenyegetések megelőzése nemcsak belső, hanem külső perspektívát is megkíván, továbbá ahhoz működő kapcsolatokat kell ápolni az útvonal mentén fekvő országokkal. Rámutattak továbbá a specifikus migrációs útvonalakon jelentkező kihívásokra, mindenekelőtt az Afganisztánból és a Nyugat-Balkánból kiinduló migrációra.

5. TERRORIZMUS ELLENI KÜZDELEM

Az elnökségi trió alatt a COSI továbbra is prioritásként kezelte a terrorizmus elleni küzdelmet, és stratégiai iránymutatást biztosított a terrorizmus megelőzéséhez és az ellene folytatott küzdelemhez való segítségnyújtást célzó uniós szintű operatív együttműködéshez.

5.1. A terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos fenyegetésértékelés

A COSI minden félévben ajánlásokat hagy jóvá, amelyek a terrorizmus elleni küzdelem területére vonatkozó, rendszeresen frissített – az Europol és az EU IntCen által végzett helyzetelemzésen alapuló – uniós fenyegetésértékelésből erednek. A COSI által 2023 májusában jóváhagyott ajánlások tükrözik azokat a korábbi megállapításokat, amelyek szerint az EU-ban a fenyegetettségi szint változatlan maradt, ugyanakkor kiemelik, hogy foglalkozni kell az erőszakos szélsőséges és a terrorizmus valamennyi formájával, figyelembe véve a társadalom fokozódó polarizálódását. Az ajánlások kiterjednek az Ukrajna elleni orosz agresszív háború okozta potenciális közép- és hosszú távú fenyegetésekre, és az erőszakos jobboldali szélsőséges jelenségek növekvő fenyegetésére is.

Az erőszakos jobboldali szélsőségeséget illetően a COSI a 2023. májusi ülésén tudomásul vette a terrorizmus-munkacsoport által végzett helyzetfelmérést, és jóváhagyta a munkaterületek aktualizálását, hogy irányt adjon az e fenyegetés elleni fellépésre irányuló további erőfeszítéseknek.

5.2. Külföldi terrorista harcosok és a Schengeni Információs Rendszer (SIS)

A SIS az európai biztonság és határigazgatás céljából a bűnüldöző hatóságok rendelkezésére álló legnagyobb információmegosztási rendszer. Az előző elnökségi trió alatt jóváhagyták a harmadik felektől vagy tagállamoktól származó, olyan harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó információk értékelésére és esetleges bevitelére irányuló eljárást, akikről azt gyanítják, hogy dzsihádisták (külföldi terrorista harcosok). Ezt a koordinált megközelítést két év elteltével – az összegyűlt gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével – felülvizsgálták annak érdekében, hogy összhangba hozzák a módosított Europol-rendelettel és a SIS rendőrségi együttműködési rendelettel. A terrorizmus-munkacsoport keretében végzett munka alapján a COSI 2023 februárjában felülvizsgált koordinált megközelítést hagyott jóvá.

5.3. A radikalizálódás elleni küzdelem

Miután az Európai Tanács 2020-ban kérte, hogy fokozzák a radikalizálódás megelőzésére, valamint a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség mögött meghúzódó ideológiák kezelésére irányuló intézkedéseket, a francia elnökség alatt a radikalizálódás elleni küzdelem kulcsfontosságú prioritássá vált, és a COSI fórumként szolgált a tagállamok számára az e területen szerzett tapasztalataik és legjobb gyakorlataik megosztásához. A tagállamok megvitatták a radikalizálódás megelőzését célzó nemzeti – többek között jogalkotási – intézkedéseket¹⁷, valamint az online terrorista tartalom terjesztésével szembeni fellépésről szóló rendelet alkalmazásának előkészületeit. Kiemelték a fejlesztésre szoruló területeket, többek között azt, hogy több helyszíni kutatást kell végezni a radikalizálódás ökoszisztémáinak jobb megértése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a vallási oktatás és képzés összhangban legyen az alapvető jogokkal és az európai értékekkel. Felhívták a figyelmet az erőszakos jobboldali szélsőségesek és a határesetnek minősülő tartalom azonosításának nehézségeire is. Megvitattak számos, a tagállamok rendelkezésére álló eszközt és kezdeményezést, köztük az erőszakos szélsőségeséghez és terrorizmushoz vezető radikalizálódás megelőzésére és leküzdésére irányuló uniós politika megerősítését célzó uniós tudásközpontot, amelyet a Bizottság jelenleg hoz létre. A tagállamok támogatásukat fejezték ki az uniós tudásközpont létrehozása iránt, amely a prioritások meghatározása révén támogatni fogja operatív szükségleteiket.

A radikalizálódás elleni küzdelem a COSI francia elnökség alatt tartott nem hivatalos ülésének az egyik fő témája volt, amelynek során a tagállamok meghallgatták a radikalizálódás két áldozatának személyes beszámolóját, és tájékoztatást kaptak a szélsőséges ökoszisztémák elleni küzdeletről, amelyek szerepet játszanak a muzulmán közösségek és az erőszakos jobboldali szélsőségesek radikalizálódásában.

A COSI nyomon követte továbbá a terrorizmus elleni cselekvési tervet és annak végrehajtását, 2022 májusában pedig jóváhagyta „Az afganisztáni eseményeket követően az EU külső határait átlépő vagy már átlépett személyek fokozott biztonsági ellenőrzésére vonatkozó egyszerűsített eljárást”.

¹⁷ 9997/22.

6. A BELSŐ ÉS A KÜLSŐ BIZTONSÁG KÖZÖTTI KAPCSOLAT MEGERŐSÍTÉSE

Az elmúlt években a belső biztonsági fenyegetések egyre inkább transznacionális dimenziót öltöttek. A hibrid- és kiberfenyegetések, a radikalizálódás és a terrorizmus, a bűnözői hálózatok által elősegített irreguláris migráció és a szervezett bűnözés egyértelmű külső dimenzióval rendelkező fenyegetések. A COSI ezért megbeszéléseket tartott arról, hogy az érintett partnerekkel e területen folytatott megerősített párbeszéd révén támogatni kell a belső és a külső biztonság közötti kapcsolatot. Az EU külső határain kitört háború és annak az Unió belső biztonságára gyakorolt lehetséges hatása ezen elnökségi trió alatt újra sürgetővé tette ezt a párbeszédet.

6.1. Az IB/KBVP-együttműködés hivatalossá tétele

A KBVP lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy vezető szerepet vállaljon a békefenntartó műveletekben, a konfliktusmegelőzésben és a nemzetközi biztonság megerősítésében. 2018-ban a tagállamok megállapodtak a polgári KBVP területére vonatkozó paktumról, amely kiemeli a KBVP-missziók polgári vonatkozásait, és célja, hogy más uniós eszközökkel, többek között IB-szereplőkkel való jobb együttműködés révén fokozza az EU kapacitását arra, hogy instabil és konfliktus által sújtott környezetekben megerősítse a rendőrséget, a jogállamiságot és a polgári közigazgatást¹⁸. A külső irányultságú polgári KBVP és a belső irányultságú bel- és igazságügy – a belső biztonság és a külső biztonság közötti kapcsolat két kapcsolódó, de különálló dimenziója – közötti együttműködés fokozása alapvető lépés az Unió belső biztonságára vonatkozó fenntartható és hosszú távú megközelítés felé.

E tekintetben mind a COSI, mind a COSI-t támogató csoport szintjén végeztek munkát. 2022 áprilisában a Polgári Válságkezelő Bizottság (CIVCOM) a COSI-t támogató csoporttal közösen két nem hivatalos ülést tartott azzal a céllal, hogy továbbfejlessze a szervezett bűnözéssel kapcsolatos, a polgári KBVP-missziókra vonatkozó minikoncepciókat. Ezek a minikoncepciók képezik a polgári KBVP területére vonatkozó paktummal összhangban álló, a biztonsági kihívások kezelésére irányuló szélesebb körű válasz alapját. Az ülésen megvitatták a kulturális örökséggel, az irreguláris migrációhoz kapcsolódó biztonsági kihívásokkal, a kiberbiztonsággal és a kiberbűnözéssel, a terrorizmus elleni küzdelemmel, valamint a radikalizálódás és az erőszakos szélsőségeség megelőzésével kapcsolatos minikoncepciókat. A COSI-t támogató csoport később megerősítette a fogadó államoknak a környezeti bűnözés elleni küzdelemben és a belső biztonsági erők környezeti lábnyomának csökkentésében nyújtott polgári KBVP-támogatásra vonatkozó további minikoncepciót.

¹⁸ 14305/18.

2023 februárjában tovább erősödött az IB/KBVP-együttműködés, amikor a svéd elnökség alatt 2021 szeptembere óta első alkalommal került sor a COSI és a PBB együttes ülésére. Az ülés középpontjában az állt, hogy Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújára tekintettel fokozott IB/KBVP-együttműködésre van szükség a belső és külső dimenzióval egyaránt rendelkező biztonsági fenyegetések kezelése terén. A megerősített együttműködés számos eszközét azonosították, beleértve azt is, hogy az IB-közösségnek – megbízatásával, erőforrásaival és operatív szükségleteivel összhangban – növelnie kell a polgári KBVP területére vonatkozó új paktumban, valamint a KBVP-missziók tervezésében és felülvizsgálatában betöltött szerepét. Ezt követően a COSI-t támogató csoport küldöttei felkérést kaptak arra, hogy vegyenek részt a CIVCOM keretében egy moldovai polgári KBVP-misszió létrehozásáról¹⁹, valamint a polgári KBVP területére vonatkozó, 2023 májusában elfogadott új paktumról folytatott megbeszéléseken, amely paktum megerősíti az IB-szereplők által a KBVP-missziókban betöltött szerepet²⁰.

A COSI rendszeresen naprakész tájékoztatást kap a KBVP-missziók IB-támogatásának lehetséges területeiről, valamint az e missziók által a belső biztonsági fenyegetések leküzdése érdekében végzett munkáról. A COSI érdeklődésére számot tartó missziók közé tartozik az EUCAP Niger, az EUAM Ukrajna és az új EUPM Moldova. A KBVP-missziók részt vesznek az EMPACT operatív cselekvési terveiben (emberkereskedelem, migráncsempészség, nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok és tiltott fegyverkereskedelem). Tekintettel a pozitív tapasztalatokra, vélhetően sor fog kerülni a missziók további bevonására.

6.2. Nem uniós országokkal és nemzetközi szervezetekkel való együttműködés

A COSI naprakész tájékoztatást kap a nem uniós országok és a nemzetközi szervezetek belső biztonságával és IB-közösségével kapcsolatos fejleményekről, valamint az országokkal, országcsoportokkal és szervezetekkel e tekintetben folyamatban lévő párbeszédekről. A COSI megállapította, hogy több tagállamban is jelen vannak kínai tengerentúli rendőrőrsök (*Overseas Chinese Police Stations*), valamint nyugtázta a 2023. február 13–14-én Lisszabonban tartott EU–MENA nemzetközi miniszteri konferencia következtetéseit²¹, továbbá az EU és a Latin-amerikai Belső Biztonsági Bizottság (CLASI) 2022. évi együttes nyilatkozatát²².

¹⁹ 10790/23.

²⁰ 9588/23.

²¹ 7052/23.

²² 6762/22.

A COSI rendszeres naprakész tájékoztatást kapott az Európai Unió és az Interpol vezető tisztviselőinek találkozóiról (SOMEI)²³. Az elnökségi trió alatt tartott üléseken tárgyalt releváns témák közé tartozott az ukrajnai háború, a piros sarkos körözesekre vonatkozó eljárási biztosítékok, a gyermekek szexuális bántalmazása és a kulturális javak tiltott kereskedelme.

7. AZ IB-ÜGYNÖKSÉGEK KOORDINÁLÁSA

7.1. Az IB-ügynökségek hálózata (JHAAN)

Az IB-ügynökségek hálózatának (a továbbiakban: JHAAN) elnökségét betöltő uniós ügynökségek minden évben naprakész tájékoztatást nyújtanak a COSI-nak az előző évi tevékenységeikről, és ismertetik a következő évre vonatkozó prioritásaikat. 2022-ben a Frontex ismertette a 2021. évi tevékenységi jelentést. Mivel a JHAAN a fennállásának tizedik évfordulóját ünnepelte, a COSI ezt lehetőségként használta fel a hálózat által végzett munka értékelésére és ajánlások előterjesztésére. 2023 elején a COSI tudomásul vette a CEPOL által 2022-re vonatkozóan benyújtott éves jelentést, valamint az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének a hálózatra vonatkozó 2023. évi elnökségi prioritásait, amelyek többek között a digitalizációra, a zöld megállapodásra, a vegyes migrációs helyzetek során a tájékoztatásra, a kiberbiztonságra, valamint a JHAAN-nal kapcsolatos kommunikációra és a hálózat ismertségének növelésére terjednek ki²⁴.

7.2. Az IB-ügynökségek egyedi tevékenységei

Az IB-ügynökségek rendszeresen tájékoztatták a COSI-t egyedi tevékenységeikről. A COSI keretében vizsgált témák közé tartozik az Europol megbízatásának felülvizsgálata, a közös nyomozócsoportok hálózatának az Eurojustnál, 2022. október 5–6-án tartott éves ülésén elért eredmények²⁵, valamint az európai rendőrségi vezetőknek az Europolnál, 2022. október 4–5-én tartott konferenciáján elfogadott következtetések. A COSI tudomásul vette továbbá a CEPOL beszámolóját a képzési igények európai uniós stratégiai felméréséről (EU-STNA), amelynek célja, hogy stratégiai és uniós szintű képzési prioritásokat határozzon meg a bűnüldöző közösség számára a 2022–2025-ös időszakra, valamint a Frontex beszámolóját a tengeri védelem területével foglalkozó regionális információs központok működéséről.

²³ 8370/23, 14860/22, 10220/22.

²⁴ 5608/23.

²⁵ 16201/22.